

50. ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“

гр. София-1415, кв. „Драгалевци“, ул. „Бела Дона“, №1

Телефон: 02/ 967-1186, факс: 02/ 967-1181, info-2202050@edu.mon.bg, www.50ou-vasil-levski.com

Утвърждавам:.....

Валентина Макавеева

Директор на 50. ОУ „Васил Левски“

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

за учебна 2025/2026 година

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е утвърдена със Заповед № 1 /15.09.2025 г. на директора на 50. ОУ „В.Левски“

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за превенция на ранното напускане на училище в 50 ОУ "Васил Левски"-гр. София е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и определените приоритети за развитие в сферата на основното образование.

Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище съгласно Стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната система (2014–2020) и Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

С дейностите си програмата е ориентирана към реализиране на политики и мерки за постигане на стратегическата цел и оперативните цели на Стратегията, както и с определените приоритети на областно ниво.

Програмата е разработена на основата на проект на Министерството на образованието и науката на двугодишен План за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната система.

Програмата представя:

- ✓ Анализ на среда и фактори - определяне на рисковите групи ученици, застрашен от отпадане в 50 ОУ "Васил Левски" и прилагане на мерки, свързани с превенцията, работещи по отношение на справянето с риска от отпадане от училище;
- ✓ дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните рискови групи от ученици, предлагащи промяна в нагласите с цел повишаване мотивацията на учениците за учене, чрез предлагане на качествено образование - използване на интерактивни методи на преподаване, повишаване квалификацията на учителите, превръщане на училището в желана територия - подобряване на МТБ, включване на учениците в извънкласни форми, проекти и целодневна организация на учебния процес, приоритети, дефинирани в Стратегията за развитие на училището, Годишен план на училището и Плана за квалификация на педагогическите кадри;
- ✓ обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни;
- ✓ усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

50. ОУ "Васил Левски" гр. София е училище с дългогодишна 195 история и традиции в обучението на ученици. Общият брой на учениците през 2024-2025 година – 468 ученици. Педагогически персонал - директор, заместник-директори, учители, логопед, ресурсен учител, непедagogически персонал. Училището разполага с много добра материално – техническа база, квалифицирани кадри, доказали своя професионализъм през годините, участвайки в различни европейски и национални програми и проекти - "Успех за теб", НП "Заедно в изкуствата и спорта", НП "Иновации в действие" и др.

Всяка учебна година в училището се разработва Програма от превантивни мерки за преодоляване отпадането на учениците от училище и регистър към нея. Но за ефективното прилагане на програмата е необходимо първо да се определят рисковите групи от ученици, които могат да бъдат застрашени от отпадане, както и да се предложат превантивни мерки, насочени към тези групи ученици.

1. Основни причини за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко категории:

А/ Икономически - безработицата, ниските доходи и бедността поставят много деца

в затруднени условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище. Някои ученици живеят с настойници, попечители или другите лица, които полагат грижи за тях, поради трайно отсъствие на родителите от страната.

Б/ Социални – родителска незаинтересованост, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, ранни бракове и др.

В/ Образователни - езикова бариера, недоброто владение на български език на децата от ромски произход или от смесени бракове, трудности в усвояването на учебното съдържание, навици на учене, липса на мотивация, лоша дисциплина и др.

Г/ Етнокултурни – отсъствие на познавателна мотивация сред някои ученици, отсъствие на мотивация от страна на родителите за приобщаващо образование на децата им, ниска степен на готовност за училище на някои ученици, дефицит на комуникативна компетентност и др.

Д/ Институционални – недостатъчно координиран подход между различните служби на местно и общинско ниво и др.

Е/ Свързани със здравния статус – недостатъчна подготовка за приобщаване на децата със специални образователни потребности.

За преодоляването на възникналите проблеми в определен етап училището води гъвкава политика с цел да се разгърне личния потенциал на всяко дете съобразно неговите нужди и потребности и интереси. Предвидени са дейности за разнообразяване на методите, похватите, средствата на работа - традиционни и иновационни. Обогащане инструментариума за работа с децата, стимулиране, поощрение и оценка на напредъка на ученика във възпитателно-образователния процес. Участие на ученици и родители от различни етноси в училищни и извънучилищни дейности за преодоляване риска от ранно отпадане от училище.

През изминалите години се наблюдава увеличаване процента на учениците, заминали в чужбина. Причините за това са социални - заминаване на цялото семейство. Между България и страните, към които е насочен основният емигрантски поток, липсват механизми за обмен на данни и проследяване каква част от заминалите в чужбина ученици продължават обучението си, но въпреки това чрез неформална комуникация имаме данни, че децата продължават образованието си.

В 50. ОУ "В.Левски" няма ранно напуснали училище ученици, но въпреки това реализираме основни превантивни мерки:

- за намаляване на отсъствията - периодичното информиране на Дирекция "Социално подпомагане" за ученици, допуснали над 5 неизвинени отсъствия за един месец, както и периодични доклади до МКБППМН при необходимост. Като най-чести причини за допускане на неизвинените отсъствия класните ръководители посочват закъсненията и отсъствия от час поради ниска мотивация за учене.
- предлагане на качествено образование и повишаване мотивацията на учениците за учене с цел въздействие върху намаляване на отсъствията и превръщане на училището в желана територия, поставя пред педагогическата колегия изискване за повишаване квалификацията на учителите.

Училището прилага и други мерки за превенция на ранното напускане на системата, като сред тях са:

- ✓ Извънкласни дейности и извънучилищни дейности
- ✓ Организация на обучението в ГЦОУД /I-IV клас - 9 групи/
- ✓ Осигуряване на безплатна закуска за учениците от I-IV клас, както и организирано обедното хранене за учениците от I-VII клас.
- ✓ Провеждане на ефективни консултации по учебните предмети
- ✓ Системни разговори с родители и ученици

- ✓ Ден на самоуправлението
- ✓ Провеждане на училищни тържества и приобщаване на учениците към училищната общност
- ✓ Отбелязване на различни празници
- ✓ Включване на ученици и родители при изпълнението на дейности от национални програми
- ✓ Включване на училищната общност в работа по международни проекти.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на деца и ученици от идентифицираните рискови групи в училище.
2. Подобрени резултати от обучението, измерими от НВО и осигурена подходяща образователна подкрепа за развитие на всяко дете и ученик.
3. Създаване на мотивация за успех у деца, застрашени от отпадане.
4. Приоритизиране на гражданското и интеркултурното образование в работата на класния ръководител с класа.
5. Осигуряване на широки възможности за подкрепяща среда за деца и ученици със затруднения в обучението и адаптацията.
6. Изграждане на чувство за принадлежност към училището.
7. Осигуряване на безопасна и защитена среда в училище.

IV. ЗАДАЧИ:

- Прилагане на индивидуален подход към ученика.
- Разширяване на възможностите за иновации в преподаването.
- Системна допълнителна работа с изоставащите ученици.
- Консултиране на родители на деца, застрашени от отпадане.
- Развиване на система за индивидуално и групово наставничество.
- Разработване и прилагане на механизми и програми за справяне с негативните тенденции, свързани с агресията.
- Включване в свободноизбираема/допълнителна подготовка, адаптирана към потребностите и възможностите на учениците.
- Включване в извънкласни и извънучилищни дейности за изява на интересите, дарбите и талантите на учениците.
- Привличане на Обществения съвет като партньор.
- Осигуряване на материална помощ за деца от социално слаби семейства, застрашени от отпадане (еднократна социална стипендия).
- Квалифициране на педагогическите кадри.
- Поддържане на партньорски отношения с външни структури.

V. МЕРКИ

1. Директорът определя със заповед заместник-директор по учебната дейност, който следи за коректното и точно отразяване на отсъствията на децата и учениците в задължителната училищна документация и за изпълнението на задълженията на класния ръководител относно своевременното осведомяване на семейството за допуснатите отсъствия и за случаи на проблемно поведение.

2. Учениците с допуснати отсъствия над 30% за учебен срок се определят за ученици в риск и за тях се разработва план за подкрепа, включващ задължителното участие на представител на Дирекция «Социално подпомагане».
3. Управителният съвет на ученическия съвет на свое заседание създава комисия «Подкрепяща среда», която разработва план, съвместно с комисия «Доброволчески практики» за подпомагане на ученици със затруднения.
4. Училището осигурява ранно оценяване на риска от обучителни трудности у децата в предучилищна възраст и в начален етап в съответствие с нормативната уредба. Учителите в начален етап докладват на координатора за обща и допълнителна подкрепа за установен риск от обучителни затруднения и за съответното дете и ученик се изготвя план за действие с цел превенция, която включва идентифициране на индивидуалните потребности и задължително насочване към занимания по интереси.
5. Координаторът за обща и допълнителна подкрепа в училището докладва ежемесечно за динамиката в развитието на децата и учениците, регистрирани като част от група за обща подкрепа «Риск от обучителни затруднения».
6. При спазването на условието за тримесечно наблюдение на развитието, по мотивирано предложение на координатора и със съгласието на родителя, училището предприема действия за включване на дете или ученик в група за допълнителна подкрепа за личностно развитие.

VI. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

- ❖ Отчитане броя на отпадащите и трайно непосещаващите училище ученици по образователни етапи.
- ❖ Проследяване на динамиката на отсъствията на учениците по класове и образователни етапи.
- ❖ Отчитане броя на учениците с рисково поведение и дезадаптивни тенденции в поведението.
- ❖ Отчитане броя на учениците, срещу които са били подадени сигнали за тормоз.
- ❖ Отчитане на резултатите от национални външни оценявания.

VII. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Мерки за реализиране на политиките	Отговорник	Срок за изпълнение	Индикатори
I. МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО			
1.1. Осигуряване на позитивна образователна среда - училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление			
1.1.1. Разработване и изпълнение на политики в училището			
1.1.1.1. Разработване и реализиране на мерки за проследяване на отсъствията на учениците/ежемесечни	Директор ЗДУД	2025/2026	Брой отсъствия Брой преместени ученици

справки, писма/			
1.1.1.2.Инициране на информационна кампания за намаляване на риска от преждевременно напускане на училище чрез изработване на табла и брошури	класни ръководители	2025/2026	табла брошури
1.1.1.3. Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании. Отбелязване на: Световния ден на водата, Денят на Земята, Състезания, Ден на самоуправлението, Ден против насилието и др.	Начални учители Класни ръководители прогимназиален етап	2025/2026	Брой проведени кампании Брой участвали деца
1.1.1.4.Планиране и осъществяване на контрол за редовно вписване на отсъствията на учениците в ЗУД и подаване на данните към Регистъра за движение на учениците	Директор ЗДУД	2025/2026	Брой извършени проверки
1.1.1.5.Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на задълженията на класните ръководители и оценяване на рисковите фактори за отпадане на ученици – ученици със слаб успех, лоша дисциплина, отсъствия, набелязани мерки от кл.р-ли	Директор	2025/2026	Брой извършени проверки и проверени разговори
1.1.1.6.Изготвяне на регистър на ученици, застрашени от отпадане и мерки за работа с тях: -изготвяне на списък -изготвяне на карта за всеки ученик	Класни ръководители	12.2025г.	Изготвен регистър
1.1.1.7.Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на качествено образование и превенция	Директор	2025/2026	Брой НП Брой проекти

на отпадащите ученици			
1.1.1.8.Повишаване на броя на учениците, обхванати в целодневната организация на учебния ден.	Класни ръководители	2025/2026	Брой обхванати ученици
1.1.1.9.Организиране на извънкласни и извънучилищни дейности - групи по спорт, вокални групи и др.	Ръководителите на групите	2025/2026	Брой обхванати ученици
1.2 Повишаване на качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик и предотвратяване на преждевременното напускане на училище			
1.2.1.Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждеременно напускане на училище по проект "Успех за теб"	Директор ЗДУД	2025/2026	Брой обучени учители
1.2.2.По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез електронни уроци, интерактивни уроци и методи, онагледяване, практическа насоченост	Учителите	2025/2026	Бой извършени проверки Брой проведени открити уроци
1.2.3.Планиране и реализиране на обучение, ориентирано към потребностите на всеки ученик - личностно ориентиран подход	Учителите	2025/2026	Брой проверки
1.2.4.Анализиране на резултатите от обучението по отделните учебни предмети спрямо очакваните резултати	Учителите	2025/2026	Резултати от обучението
1.2.5.Анализ на движението на учениците и причини за напускането им	Директор	2025/2026	Брой напуснали ученици
1.3.Достъп до качествено образование за деца и ученици със СОП			
1.3.1.Подобряване възможностите за обучение на деца със СОП -осигуряване на допълнителна подкрепа -прилагане на единна методика за оценяване	Директор Учителите работещи с деца със СОП -ресурсен учител и психолог	2025/2026	Брой разработени ИОП

II. ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
2.1. Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността			
2.1.1. Включване на Обществения съвет и повишаване активността му и сътрудничество с уч. ръководство	Директор, председател на ОС	2025/2026	Брой инициативи
2.1.2. Разчупване стереотипа на провеждане на родителски срещи	Директор Класни ръководители	2025/2026	Брой срещи
2.1.3. Сътрудничество с различни организации - район „Витоша“ Дирекция „Социално подпомагане“, отдел „Закрила на детето“ и др.	Директор Главен учител	2025/2026	Брой срещи
2.2. Утвърждаване на индивидуално и групово наставничество на ученици			
2.2.1. Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им консултиране и осъществяване на подбор на наставник/ментор при необходимост.	Класни ръководители	2025/2026	Брой проведени срещи